

FİKİR MEYDANI

İnşaat Mühendisleri Odası
İstanbul Şubesi
Genel Kuruluna giderkenTeodoros Maçı
İnşaat Mühendisi

20 OCAK 1979 Cumartesi günü, İMO İstanbul Şubesinin Genel Kurulu toplanıyor. Temennimiz bu Genel Kurulun, yurdumuzun içine düşürüldüğü kargaşalıktan kurtulup barış ve huzura kavuşması amacıyla uygun olarak, mühendisler arasındaki dostluk bağlarının geliştirilip güçlendirilmesine katkıda bulunmasıdır.

Seçilecek yönetim kurulunun tek tek üyelerinin hangi görüşe sahip olduğu önemli değildir. Hiç kimseye damga vurmamalıdır. Önemli ve belirleyici olan, bir bütün olarak bu yönetim kurulunun izleyeceği çalışma tarzıdır. Bu çalışma tarzının ne olması gerektiği konusundaki görüşlerimizi açıklamaya çalışacağız.

İMO DEMOKRATİK
KİTLE ÖRGÜTÜDÜR

İMO, İstanbul Şubesinin 10 bin üyesi bulunmaktadır. Bunlardan Genel Kurula katılanlar 700'ü geçmez. Küçük Kurul toplantılarına katılanlar 110-120, oda faaliyetlerinde "aktif" olarak yer alanlar ise, 20-25 civarındadır. Bu neden böyledir? Bunu, aşağıdaki örneğin yeterli bir şekilde açıklayacağı kanısındayız.

Bir mühendis, Genel Kurula veya Odaya gelmesini söylüyorsunuz. Aldığınız cevap, "Benim böyle" işlerle ilgim kalmadı", "Odaya gelip de ne yapayım? Birtakım siyasi gruplar arasındaki mücadeleye beni ilgilendirmez", ya da, "Hangi siyasi grup adına beni davet ediyorsunuz?" olmaktadır.

Odamızı, öncelikle bu görüntüden kurtarmalıyız. Odamın, "Dışarıdan suni bir şekilde enjekte edilmiş kişilerin faaliyet alanı" görüntüsünü silmeliyiz. Bunun yolu nedir? Birincisi, inşaat mühendislerinin siyasi gruplardan değil, tek tek kişilerden oluştuğu bakışına sahip olmak gerekir. İkincisi, buna bağlı olarak, tek tek mühendislerin gönüllü rahatlığı ile fikirlerini söyleyebilme ve öneriler getirebilmeleri için uygun bir ortam yaratmak gerekir.

Bazıları yukarıdaki önerilere bakarak, "Siz siyasetçilerden öne sürdünüz" diyebilirler. Birini konuşturmak veya farkında olmadan konuşmamasına sebep olmak nasıl bir siyaset, en geniş çoğunluğun fikir, üretmesini sağlamaya çalışmak da bir siyasettir. Demokratik kitle örgütü yöneticileri "demokratik-merkezîyetçilik" ilkesinden çok söz eder. Hayat çoğu kez bunun uygulanmadığını göstermiştir.

Demokratik kitle örgütleri parti değildirler. Bu bakış açısına sahip olmayanlar tasfiyeci tutumlara girişmektedir. Odamız bir "TÖB-DER" olmamalıdır.

Son olarak, Odamızın örgütsel bağımsızlığını koruması gerektiğini vurgulamalıyız.

KÜÇÜK KURUL VE
KOMİSYONLAR

Odamızın, diğer bazı odalarda olduğu gibi, "küçük kurul" veya "çalışma programı yürütme

kurulu" denilen bir kurulu vardır. Geçmişte bu kurul, Odaya demokratik işlerlik kazandırmak amacıyla kurulmuş ve denebilir ki, bu görevi başarılı bir şekilde yerine getirmiştir. Bugün ise, tüzüğündeki bütün iddialı sözlerle rağmen, yeni yönetim kurulu listesini kongreden önce belirlemekten başka fazla bir işlevi yoktur.

Ülkemizin değişen koşullarında, küçük kurul işlevini yitirmektedir. Bunun ilk belirtisi, Genel Kurulda farklı görüşlerin savunulup savunulmaması noktasında geçen yıl gözüküştür. Bu yıl ise, artık, Genel Kurulda ikiden fazla listenin çıkması söz konusudur.

Değişen koşulları göz önüne alarak, küçük kurula yeni bir işlev yüklemek gerekecektir. Bu, ülkemizi ve inşaat mühendislerini ilgilendiren çeşitli konuların tartışıldığı bir "forum" olabilir. İsterseniz, "geniş üye toplantıları" da diyebiliriz. Buraya katılan üyeler, yukarıda belirttiğimiz gibi, fikirlerini özgür bir şekilde söyleyebilirler.

Küçük kurulun yeni yapısı gevşek olmalı, katılım ise özendirilmelidir. Tabiatı gereği gevşek olması gereken bir yapıya disiplinli yapı kuralları uygulamaya kalkarsanız, hiçbir şey elde edemezsiniz. Geçtiğimiz dönem yapılan budur. Gerek küçük kurul toplantılarının verimsiz geçmesi, gerekse buna bağlı olarak komisyonların çalışmaması bundandır. Tabii bu arada, bunun bilinçli olarak böyle yapıldığı kuşkusuna da düşeriz.

Önümüzdeki dönem, komisyon çalışmaları esas alınmalıdır. Komisyonlarda incelenecek konular, şu şekilde sınıflandırılmalıdır:

A- Güncel konular,
B- Herkesi ilgilendiren konular.
Önemli konular
Konular teker teker ele alınmalı, önemli olan sonuçlandırıldıktan sonra ileri adım atılmalıdır.

SONUÇ

Özetlersek, Odaya bakış açımız:

A- Odamız üyeleri, siyasi gruplardan değil, tek tek kişilerden oluşur.

B- Bu üyelerin fikirlerini rahatlıkla söyleyebildiği bir ortam yaratılmalıdır.

C- Demokrasi ile merkezîyetçilik arasında ki ilişkide demokrasiye sonsuz bir insiyatif tanınmalıdır.

D- Odamızın, örgütsel bağımsızlığı korunmalıdır.

Odadaki çalışmalarda ana hatlar:

A- Küçük kurul, bir "forum" haline getirilmelidir.

B- Komisyon çalışmaları esas alınmalıdır.

C- Lokal meselesi çözümlenmelidir.

KONU: Pahalılığa karşı tedbir

Bizim Şevket'in tedbir paketleri

Bir önceki köşemizde "Pahalılığa karşı tedbir" konulu tartışmayı başlatmış ve basma yansıyan bazı tedbir önerilerini vermiştik. Gene aynı köşede tartışmamıza katılmak ve getirdiği öneri paketlerini açmak üzere "Bizim Şevket'in gazetemizi zi-

yarete geldiğini açıklamıştık. Şimdi bizim Şevket pahalılığa karşı tedbir paketlerinden birini açmış bulunuyor. Sözü uzatmadan sizi Şevket ile başbaşa bırakıyoruz.

Önce sizlere kendimi tanıtmak isterim. Ben Devlet Planlama Teşkilatında kalorifer kazan dairesinde çalışan bir işçiyim. Gazetemizi uzun bir süredir takip etmekteyim. Bahusus erkeklerin karlarını dövmeleri üzerine yapmış olduğunuz tartışmaları çok beğendim. Karımı dövmeye karar verdim. Ancak karım beni dövmeme konusunda kesin bir karar vermiş değil. Her akşam eve dayak korkusuyla giriyorum. Geçimsizlik had safhada bulunuyor. Bütün bunlara sebep de hayat pahalılığı ve geçim derdi olduğuna inanıyorum. Bahusus bu meseleyi halledivermek, yani bir an evvel pahalılığa karşı tedbirler bulmak benim için hayati önem taşımaktadır. Ancak o zaman huzura kavuşabileceğim.

Şimdi size ilk tedbirlerimi açıklamak istiyorum. Ancak şunu hemen belirteyim ki, bu tedbirleri dayak korkusu altında bir an evvel, aceleyle ve otomatikman hazırlanmış bulunuyorum. Bu bakımdan fikirlerimi hatalı görebilirsiniz. O zaman beni tenkit etmenizi ve gerçekten şu pahalılık belasından nasıl kurtulacağımızı açıklamanızı rica ederim. Eğer fikirlerimi kıymetli görür ve bana hak verirse bunları karıma da açıklayacağım. Hem de korkmadan. Gene de beni dövseye şahidim sizsiniz. O zaman lütfedin de meyhanelerde pinekleme, iki tek atma, tren garında yatma hakkınızı normal karşılayın. Cennet-i âlânın ipek çadırlarında keşer şarabını bekeleyecek değilim ya.

Şimdi tedbirlerimi dikkatle inceleyin.

TAVUK DEĞİL KARA TAVUK

Biliyorsunuz tavuk yoğurt gibi değildir. Her yiğit başka türlü yoğurt yiyebilir ama her yiğit tavuk yiyemez. Daha doğrusu tavuk fiyatları karşısında böyle kolay kolay yiğitlik sökmek. Belki o fiyatla tavuk sizi yiyebilir ama siz tavuğu yiyemezsiniz. Yem olmak istemiyor ve yiğitliğe toz kondurmak istemiyorsanız, tavuk yiyorum numarasıyla zeytin yiyebilirsiniz.

İşte bizim millet sırf tavuk karşısında duymuş olduğu bu eziklikten dolayı zeytine kara tavuk adını vermiş ve bir ölçüde pahalılığa karşı tedbir almıştır. Ancak bu yeterli midir? Bugünkü zeytin fiyatları karşısında da bir eziklik duymuyor muyuz? Pekala bir tavuk gibi zeytin de bizi yiyebilir, ona da yemlik olabilir. O halde ne yapmak gerekir? Kanımca meselemin püf noktası da budur. Bu konuda çeşitli tedbirler geliştirilebilir. Ancak en önemlisi zeytin sizi yemeden siz zeytini nasıl yersiniz? Ya da hesaplı kitapla zeytin yemek nasıl olur?

ZEYTİN (Kara tavuk) NASIL YENİR?

Birçoğumuz bu meseleye önem vermekte ve zeytini gelişigüzel bir şekilde yemekteyiz. Ama acaba hangimiz yalnızca zeytin yerken yapmış olduğumuz fuzulü sarıyağı düşünmüştü. Bunu ben düşünmüştüm. Dayak korkusu bana bunu da düşündürdü. Zeytin yemenin ilmini onun için yaptım.

Bahusus bu tedbirlerde yer alan bir zeytinin anatomisi (coğrafyası), çok önemlidir. (Bakınız fotoğraf 1). Fotoğraflı olarak gösterdiğim zeytinin de kendine has bir yapısı, bir anatomisi vardır. Ne yazık ki bu konu hiç bir ders kitabında ele alınmamıştır. Bildiğimiz tavuğun anatomisi hakkında bilgiler vardır ama zeytin hakkında yoktur. İşte bunu ben bulmuş bulunuyorum. Fotoğrafta görmüş olduğumuz zeytin dört aşamalı bir yapıya sahiptir. 1) Zar kısmı, 2) Et kısmı, 3) Çekirdek kısmı 4) Öz kısmı.

Şimdi birer birer inceleyelim.

1) Zar kısmı

Zar kısmı o kadar önemli değildir. Mideye girip çıkması bir mesele yaratmadığı gibi, piyasada henüz zar soyulmuş zeytin satışı da yoktur. Herkes zar ile birlikte yer. Bu zar ayrıca başka bir işte kullanılmaz. Tek kullanıldığı yer, muameleden geçtikten sonra içerisinde yer aldığı gübredir. Bu da daha ziyade ziraatçıları ilgilendirdiği için, üzerinde durmuyorum.

2) Et kısmı

Et kısmı hafif yağlı, siyahı bir renge haizdir. Bizim için en önemli kısmı da budur. Kendinden tuzlu, katık olarak bulunmaz bir lezzete sahiptir. Ömer Seyfettin adlı yazarımız zeytinin bu kısmını severek yediği için, "Zeytin Ekme" adlı ünlü hikayesini yazmıştır.

3) Çekirdek kısmı

Bu kısmı tahtadan imal edilmiş olup, ceviz kaplama mobilya rengindedir. Serttir, dişe gelmez.

4) Öz kısmı

Bu kısmını özel olarak incelemiş değilim. Ancak tespit yapmak için delerken fazla güçlük çekmedim. Çekirdeği kadar sert değildir.

Şimdi zeytinin anatomisini öğrendikten sonra nasıl yeneceği konusuna geçebiliriz.

Zeytini yerken ağzınıza koyacaksınız ve dişinize dikkat ederek ve mümkün olduğu kadar ağzınızın içinde dolatılarak yiyeceksiniz. Şimdi diyeceksiniz ki ne var bunda? Çok şey var. Çünkü bu fikirleri pahalılığa karşı tedbir kaleminde zeytin yerken yapılan sarıyağı önlemek için öne sürmekteyim. Zeytin yiyorum deyip geçmeyin, bunun da ilmini yapın.

Zeytinin etli kısmını ağzınızda sıyırırdıktan sonra ne yapıyorsunuz? Çekirdeğin dışarı çıkartıyorsunuz. Sonra ne yapıyorsunuz, çekirdeğini atıyorsunuz. İşte cehalet diye buna derim ben. İşte israf budur. Kendinize gelin lütfen, bu şekilde pahalılığa karşı tedbir alamazsınız. Bu ne misriflik? O çekirdek hemen atılır mı? Hiç incediniz mi o attığınız çekirdeğin üzerinde ne kadar zeytin eti var? İncelediyseniz sarıyağı da anlayamazsınız. Sizi şimdiye kadar attığınız zeytin çekirdeklerini incelemeye davet ediyorum. Bu da mümkün değilse, bundan sonra yediğiniz zeytinlerin çekirdeklerini inceleyiniz. O çekirdeğin üzerinde hâlâ et bulunduğunu göreceksiniz ve bugüne kadar kaç ton zeytini heba etmiş olduğunuzu derin derin düşüneceksiniz. Düşünme ya da görmek de kâr etmez. Mesele zeytin yemenin ilmini kapmaktır.

Üzerinde et gördüğünüz zeytine şefkatle yaklaşmalı ve onu tekrar ağzınıza atmalısınız. (Bakınız fotoğraf 2)

Yiyece sömürdükten sonra zeytin çekirdeğini tekrar ağzınızdan çıkartın ve dikkatle bakın. Eğer gene üzerinde et gönyorsanız, tekrar ağzınıza atın ve aynı harekete devam edin. Bu harekete yorulmadan, defalarca tekrar edebilirsiniz.

Bu hareketler bittikten ve artık çekirdek üzerindeki et görünmez olduktan sonra çekirdeği masanın ya da sert bir zemine üzerine atın. Eğer çekirdek zıplamıyorsa, bilin ki üzerinde sizin göremediğiniz

Aydınlık
meclisi

İşte bir zeytin tanesi...

miktarda et var demektir. (Bakınız fotoğraf 3)

O zaman yapacağınız şey gene çekirdeği ağzınıza atmak ve sömürmeye devam etmek olmalıdır. Bu hareketleri zeytin zıplayana kadar devam ettirin. Yorulurum, zaman kaçırdım diye düşünmeyin, yapacağınız tasarruf her şeyin fevkindedir. Çekirdek zıplayana kadar devam. (Bakınız fotoğraf 4)

Çekirdek zıpladıktan sonra mesele yoktur. Aynı işlemleri başka bir zeytin tanesinde yapabilirsiniz. Afiyet olsun. Artık rahatça lokmanızı yutabilirsiniz. (Bakınız fotoğraf 5)

Eğer bütün bu işlemlere rağmen gene de zeytin çekirdeği üzerinde et bulunabileceğini düşünürsünüz, yaptığınız tasarrufu sosyal bir mesele olarak görüyorsanız, onun da kolayı var. Tereddütlü olduğunuz zıplayan çekirdekleri Devlet Planlama Teşkilatına (DPT) postalayınız. Orada daha etrafı bir şekilde inceleyerek ve çekirdek üzerinde kalan etlerin kaçta kaçta bölüneceği ve kaç günde yenebileceği konusunda yeni planlar geliştirebilirler. (Bakınız fotoğraf 6)

Bundan sonrasına ben karışmıyorum, artık mesele yetkililere devredilmiştir.

Pahalılığa karşı tedbirler kaleminde çok önemli gördüğüm zeytin yeme sanatı konusunda burada son vermek istiyorum. Hepsine afiyet şeker olsun. Gelecek sefere bizim patron Zalım Şevket'in önerilerini götüreceğim. Fikirlerimin değeri hakkındaki tenkitlerinizi ve pahalılığa karşı tedbirlerinizi Aydınlık Meclisi vasıtasıyla bana ulaştırmanızı rica eder, hümetlerimi sunarım.

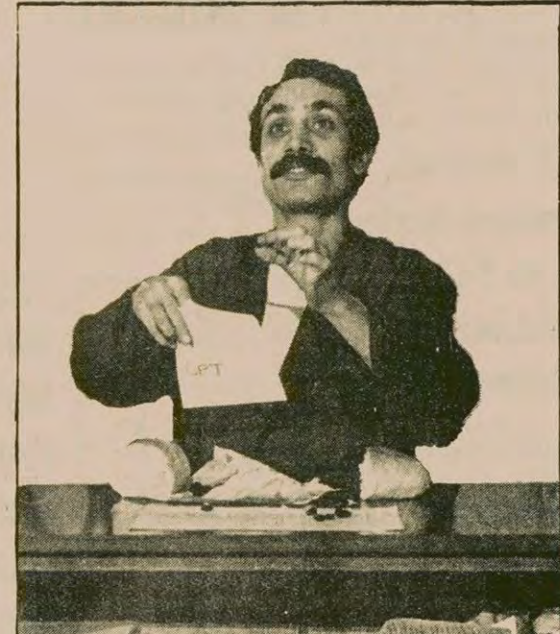
Bizim Şevket

Not: DPT'ye fazla çekirdek göndermeyin. Mazotları yok,yakacak diye kullanırlar.

"Bizim Şevket" tipiyle Meclisimize katılan Erkan Yücel'e teşekkür ederiz.

5: Lokma rahatça böyle yutulur...

6: Zıplayan çekirdekler DPT'ye böyle gönderilir...

demokrat
gözüyle

lütfü oflaz

Tıpış - tıpış!

Nihayet Şah pılısını-pırtısını toplamış, uçağa atlamış ve İran'dan havalanmıştır!

Sevinçten sokaklara dökülen halk ise Pehlevi hanedanının son temsilcisini şu şarkıyla uğurlamıştır:

"Yar saçların lüle, lüle...
Şah Rıza sana güle, güle!"
Elbetteki Rıza Pehlevi için buruk ve umutsuz bir son, İran halkı içinse umutlu bir başlangıçtır bu.

Bunun temelinde tarihin akışı yatar. Bir defa daha görülmüştür ki, tarihin akışını durdurmak veya saptırmak olanaksızdır.

Karşı koysanız da, koymasanız da aklınızda gelen her türlü çağ-dışılık çagın dışına atılır. Kaçınılmazdır bu kural.

En canlı ve en son örneğini İran'da gördük bunun.

Sonunda kapı-komşumuzdaki çağ-dışı bir rejim daha tarihe karışmıştır.

İşinize gelse de, gelmese de bu böyle.

Yazık ki ülkemizde bugün bile çağ-dışı rejimleri hortlatma meraklıları olanlar, dünyada olup-bitenleri hâlâ kavrayamamışlar anlaşılır?

İnsan; ahi gitmiş, vahî kalmışların aklına uyarısa böyle olur.

Yürüttükleri mantığa bakın şunların: "Celal bey'in dedikleri nasıldır çıkıyor bir bir? İşte Afganistan, işte İran! Şimdi sıra bizde. Bu kıya dikkat!"

"Dikkat" demekle durmuyor bu işler. İnsanların ezildiği, emperyalistlere peşkes çekildiği, al karlarını içildiği her ülkede faşist şahlar, işte böyle "mat" olacaktır.

Kimse özennesin çağımızda şahlığa! Şahlığa, çağ-dışılığa özenen kurtlar sonunda maskara olur!

Tıpkı Pehlevi gibi. Sırtlarını dayadıkları Amerika da, Carter de kurtaramaz onları.

Ne demiştik İran halkı: "Petrolümüzü emperyalistlere peşkes çekip, paralarını kim yedi: Pehlevi!"

"Kahrolsun Pehlevi süalesi!..."

Ne yazmıştı 28 Aralık 1978'de biz: "Şah, şahlık, tıpkı padişahlık gibi tıpış-tıpış gidecektir." Gitti işte.

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI
İSTANBUL ŞUBESİ ÜYELERİNE ÇAĞRI

İMO İstanbul Şubesinin Genel Kurulu 20 Ocak 1979 Cumartesi günü Saat 10.00'da, Kazablanka Gazinosunda yapılacaktır. Oda faaliyetlerini canlandırma ilk adımı olmaktadır.

a. Milli ekonominin geliştirilmesi,
b. Yerli teknolojinin geliştirilmesi,
c. İnşaat mühendislerinin ekonomik haklarının savunulması, ve

d. Yurdumuzun, içine düşürüldüğü kargaşalıktan kurtulup barış ve huzura kavuşması için, biz mühendislerin düşen görev olarak, aramızdaki dostluk bağlarının geliştirilip güçlendirilmesine katkıda bulunmak amacıyla, şimdiye kadar Oda faaliyetlerine katılmamış olsanız veya olmasanız, bütün inşaat mühendislerini Genel Kurula katılmaya ve bundan böyle, İMO'nun alanına giren konularda çalışma yapmaya çağırıyoruz.

İMO YURTSEVER MÜHENDİS
MUHALEFET GRUBU

BULMACA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											

SOLDAN SAĞA: 1) Maddenin revizyonist sendika ağalarının iki yüz-lüğüne tepki olarak, işçilerin kurduğu devrimci sendika. 2) Tersi başörtüler kenarına işlenen ince tentene - Eski dilde profesör. 3) İrmakların denize dallanarak dökülmesiyle oluşan coğrafi şekil - Bangladeş'in başkenti. 4) Bir metanın üretim süreci sonunda, kapitalistlerin işçilerin sırtından kazandıkları aslan payı. 5) Kısa zaman birimi - Tersi anno - ve babadan alınan, aynı özellikte ilgili iki genden etkisi sıklı kalusu, resefi. 6) Haber toplayıp, abonelerine satan kurulu - Tersi bir şeyi kaynak göstermek (eski dil). 7) Gençlik - Orta Afrika'da bir devlet. 8) Pek az kişi tarafından bilinip başkalarına söylenmemesi gereken şey, giz - Tersi göz bil - lurunun kimsen ya da tamamen donuklaşmasıyla sonuçlanan göz hastalığı. 9) UKARIDAN AŞAĞI: 1) Doğuda, özellikle Erzurum'da babayıgıt ailelerimizde kullanılan bir sözcük - Müzikte 'lur' işareti. 2) Binek hayvanlarının sırtına koyulan oturma - Hatıra. 3) Elektrikte gerilim. 4) Savrulmak üzere hazırlanmış ekin yığını. 5) Tersi karışıklık enaltırsar taşla oynanan bir tabla oyunu - Tersi güneş doğuşundan az önceki zaman, safak. 6) Tav-lada iki - Tam değil. 7) Tersi bir harfin okunuşu - Tersi işlik eğirmekte kullanılan tahta araç, kirmen - Kim-yarda Radyomun simgesi 8) Sebepler, niçin - Rütbesiz asker. 9) Tersi kaçak (eski dil). 10) Tersi kurusun kısa yazılışı - Kuş cinsinden hayvanları kovalarken demir. 11) Tersi bir etkinin yarattığı karşılık. 12) Aslızade bastonu - Kenarları dışı (kercek), dişli.

DÖNÜK BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

1) FAKA 2) LUR 3) GERİLİM 4) YIĞIN 5) TERSİ KARŞIKLIK 6) SAFAK 7) TERSİ HARFİN OKUNUŞU 8) SEBEPLER 9) TERSİ KAÇAK 10) TERSİ KURUSUN 11) TERSİ KURUSUN 12) ASLIZADE

Çin, Vietnam'a sert bir protesto notası verdi

- Notada Vietnam'ın Çin sınırında askeri tahriklere kalktığı belirtiliyor
- Çin, tahrikler sürerse, bundan bütün sonuçlarıyla Vietnam hükümetinin sorumlu olacağını bildirdi

PEKİN
Çin Halk Cumhuriyeti, Vietnam'a sert bir protesto notası verdi. Notada, Vietnam'ın son üç hafta içinde sınırda askeri provokasyonlar düzenlediği ve bu provokasyonlar sırasında dört Çin'i sınır muhafızının öldürüldüğü belirtiliyor.

Çin notasında, sınırda tahriklerine devam ederse bundan bütün sonuçlarıyla Vietnam hükümetinin sorumlu olacağını bildirdi. Vietnam'ın Pekin'deki Büyükelçiliğine verilen notada, tahriklerin, Vietnam'ın Kamboçya'ya karşı topyekün bir saldırı başlatması ile aynı zamana raslamasına da dikkat

çekildi. Notada, 23 Aralık-15 Ocak tarihleri arasında silahlı Vietnam askerlerinin 13 ayrı noktadan Çin topraklarına sızarak dört Çin'i sınır muhafızını öldürdüğü, dördünü ise yaraladıkları ve Çinli masum köylüler üzerine ateş açtıkları bildiriliyor.

V. Giscard d'Estaing

Nikolai Çavuşesku

HAVA MUHALEFETİ YÜZÜNDEN

FRANSA DEVLET BAŞKANI D'ESTAING, BÜKREŞ'E GİDEMEDİ

- Romanya Komünist Partisinin günlük yayın organı "Scinteia", Giscard d'Estaing ile Nikolai Çavuşesku arasında yapılacak görüşmelerin başarılı geçmesini diledi

PARIS / BÜKREŞ

Fransa Devlet Başkanı Valéry Giscard d'Estaing dün hava muhalefeti dolayısıyla Bükreş Havaalanına inemedi. Bu yüzden de Fransa Devlet Başkanı ile Romanya Devlet Başkanı arasında yapılacak tasarılan görüşmeler, ertelendi.

Romanya'yı etkisi altına alan soğuk hava dalgaşı Bükreş Havaalanının kar yüzünden tamamen kapanmasına yol açtı. Üstelik şiddetli fırtına başkentteki ulaşımı büyük ölçüde felce uğrattı.

Öte yandan Romanya Komünist Partisinin günlük yayın organı olan "Scinteia" (Yıldız), yayınladığı bir baş makale ile Romanya-Fransa ilişkilerini değerlendirdi. Giscard d'Estaing'in bu-

yük boy bir resmini birinci sayfada yayınlayan gazetede şunlar belirtildi: "Avrupa'nın birliği ve güvenliği Romanya açısından da çok önemlidir."

Romanya ile Fransa'nın sadece ekonomik ve ticari alanlarda değil siyasi düzeyde de barış ve istikrar için işbirliği yapmasının gerekli olduğunu kaydeden gazete, Giscard d'Estaing ile Nikolai Çavuşesku arasındaki görüşmelerin başarılı geçmesini diledi.

FRANSA RADYOSUNUN YORUMU

Giscard d'Estaing'in Romanya'yı ziyaret etmek için Paris'ten ayrılması üzerine "Radio France International" bir yorum yayınladı.

Genellikle hükümetin görüşlerini yansıtan rad-

yo, Romanya'nın milli bağımsızlığını özenle koruyan bir ülke olduğunu belirttikten sonra şöyle dedi: "Nikolai Çavuşesku'nun saldırgan ugrama korkusu olmadan her millet kendi istediği yolda kalkınmasını gerçekleştirebilir derken, aslında açıkça bir kez daha Moskova'ya karşı aldığı tutumu belirtiyordu. Son zamanlarda Pekin'e karşı sempati duyduğunu gizlemeyen Bükreş yönetimi, Vietnam'ın da Kamboçya'yı işgal etmesini şiddetle mahkum etti. Üstelik Romanya Vietnam saldırısının yoğun bir şekilde Sovyetler Birliği tarafından desteklendiğini çok iyi biliyor."

Fransa radyosu, Nikolai Çavuşesku'nun 23 Ağustos 1968'de yaptığı önemli konuşmanın bazı bölümlerini de aktardı ve yorumuna şöyle devam etti: "Çavuşesku son derece sert ve kararlı bir konuşma yaptı. Çekoslovakya'nın işgal edilmesinden sonra da halk milislerinin kurulduğunu açıklaması, muhtemel bir Rus saldırısına Moskova'nın geniş çaplı ve biddetli bir direnişçi karşılaştığını ima etti. Romanya milli bağımsızlığını savunmak için çok tiz davranıyor."

Radyo yorumcusu, Romanya'nın sadece kendi bağımsızlığını korumakla yetinmediğini, örneğin "Küba'nın Sovyet uydusu tutumuna da karşı çıktığını" sözlerine ekledi.

ROMANYA-FRANSA İLİŞKİLERİ

Valéry Giscard d'Estaing başkanlığındaki Fransız heyeti, iki ülke arasındaki sorunların yanında uluslararası politika sahnesindeki son gelişmeleri de ele alacak. Nikolai Çavuşesku'nun özellikle Avrupa Ortak Savunma Sistemi ile yakından ilgilendiği bildiriliyor.

Öte yandan Fransız otomobil firması Citroen Romanya'da otomobil fabrikası kurmayı öneriyor. Citroen firmasının çok yakın bir gelecekte Bükreş yetkilileri ile bir anlaşma imzalayacağı bildirildi. Bunun yanında iki ülke arasındaki ticari ilişkilerin geliştirilmesi için görüşmelerin yapılacağı öğrenildi.

Ticari ilişkiler görüşmelerinin gündeminde Fransa'nın Romanya'ya barışçı amaçlar için kullanılacak nükleer enerji santralleri satın alma sorununa da ele alınması bekleniyor.

Çin ile Japonya denizdibi petrol yataklarını ortaklaşa işletecek

TOKYO (ANKA)
Çin Halk Cumhuriyeti ile Japonya'nın deniz dibi petrol yataklarını ortaklaşa araştırma ve işletme konusunda işbirliği yapacakları bildirildi.

Çin kıyıları açıklarında zengin petrol yataklarının bulunduğu tespit edilmişti. Bu yatakların ortaklaşa araştırılması ve işletilmesi amacıyla iki tarafın uzmanlarından oluşan heyetler arasında Tokyo'da görüşmelerin başladığı bildirildi.

Görüşmelerin bir ay kadar sürmesi ve sonunda iki ülke arasında bir anlaşma imzalanması bekleniyor.

"Çin'le ilişkilerimizin gelişmesinden Sovyetlerin korkacak bir şeyi yok"

- Önümüzdeki birkaç yıl içinde Rusya'da başa gelecek olan yeni liderlik, Batının barışçı niyetini daha iyi anlayacak

LONDRA
İngiltere Başbakanı James Callaghan, parlamentoda yaptığı konuşmada, İngiltere'nin Çin'le ticaret ilişkilerinin gelişmesinden Sovyetler Birliği'nin korkacak bir şeyi olmadığını söyledi. Başbakan Callaghan Çin'in gelişme sürecinde

bulunmasının göz önüne alınması gerektiğini, ancak İngiltere hükümetinin Sovyetler Birliği'nin gelecekte ilgisiz göstermemesinin, çok dar görüşlü bir tutum olacağını iddia etti.

Önümüzdeki birkaç yıl içinde yeni bir Sovyet liderliğinin başa geleceğini söyleyen Callaghan, iktidara gelecek olan bu yeni liderliğin Batının iyi ve barışçı niyetlerini anlayacağını öne sürdü.

İngiltere Başbakanı ayrıca, ülkesinin Çin'e satacağı Harrier tipi jet uçaklarının savunma silahı olarak düşünüldüğünü söyledi. Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Brejnev, Başbakan Callaghan'a bir mektup göndererek tehdit etmiş ve bu uçakların Çin'e verilmesine karşı olduğunu ifade etmişti. Brejnev, ayrıca, Fransa, Batı Almanya ve İtalya devlet ve hükümet başkanlarına da buna benzer tehdit mektupları göndermişti.

RODEZYA SORUNU
İngiltere Başbakanı James Callaghan öte yandan, Rodezya sorununa bir çözüm bulunabilmesi için tüm tarafların katılacağı bir konferans düzenleme çabalarından vazgeçtiğini açıkladı.

Bugüne kadar sürdürdüğü çabaların, böyle bir toplantının hiç bir somut sonuç veremeyeceğini gösterdiğini belirten Callaghan bundan sonra göstereceği çabaların da ayrılarca engelleneceğini söyledi. İngiltere Başbakanı bu kararını Güney Afrika'da temaslarında bulunmakla görevlendirildiği özel temsilcisi Hughes'in olumsuz raporunu açıklamasından sonra aldığını bildirdi. Bilindiği gibi, İngiltere Rodezya ile ilgili Ian Smith ile teslimiyetçi siyahlar arasında tezgahlanan sahne içi çözüm hükümetine karşı çıkmıştı.

Gine ve Liberya ortak savunma pakti kuracak

- "Rusya'nın silahlanması karşısında, kaygılanmamak mümkün değil"

CONAKRY
Conakry radyosu, geçtiğimiz yılın sonunda Liberya'yı ziyaret eden Gine devlet başkanı Seku Ture'nin Liberya ile ortak bir savunma pakti imzalayacağını açıkladı. Bölgede barışı, istikrarı ve işbirliğini güçlendirmek için iki ülkenin böyle bir pakti imzalayarak "iç işlere karışmama ve toprak bütünlüğünü saygı göstermek" konularındaki girişimlerini somutlaştıracağı bildiriliyor.

Ortak Savunma ve Saldırılmazlık Paktinin imzalanacağı açıklanan ortak bildiri, ülkeler arasında çıkması muhtemel her türlü sorunun barışçı yöntemlerle çözülmesi öngörüldü.

Gine devlet başkanı Seku Ture ve Liberya devlet başkanı Tolbert'in imzaladığı bildiri, Afrika kıtasındaki her türlü baskı, tehdit ve denetim karşı bütün ülkelerin birlikte hareket etmesi isteniyor.

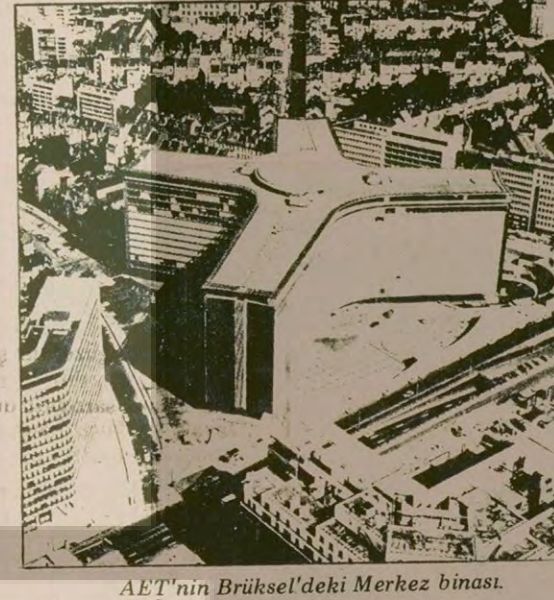
Batı Afrika'da bulunan Gine ve Liberya ayrıca CEDEAO (Batı Afrika Ekonomik Kalkınma Konseyi) üyesi olarak aralarındaki işbirliğini geliştiriyorlar.

AET Bakanlar Konseyi çalışmalarına başladı

STRASBOURG (ANKA)

Avrupa Ekonomik Topluluğu Bakanlar Konseyi Strasbourg'da çalışmalarına başladı. Konseyin başkanlığını altı ay süre ile Fransa Dışişleri Bakanı Jean Francois-Poncet yapacak. Francois-Poncet yaptığı açılış konuşmasında, topluluğu bekleyen önemli sorunların başında, ilk kez doğrudan seçime iş başına gelecek olan Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Para Sisteminin uygulamaya konması olduğunu söyledi. Fransa Dışişleri Bakanı ayrıca topluluğu, üye ülke ekonomilerinin canlandırılması, ortak bir deniz deniz balıkçılık politikasının uygulanması, Yunanistan'la ortaklık anlaşmasının imzalanması ve İspanya ile ortaklık görüşmelerinin başlatılması gibi önemli sorunların da bulunduğunu belirtti.

Öte yandan Avrupa Ekonomik Topluluğu Tarım Bakanlarının Brüksel'de yapacakları toplantı, bir hafta ertelendi. Avrupa Ortak Para Sisteminin uygulamaya konabilmesi, ve tüm üye ülkelerin sistem içinde yer alabilmesini sağlamak için tarım alanındaki pürüzleri gidermeyi amaçlayan toplantı gelecek Pazartesi gününe kaldı.

AET'nin Brüksel'deki Merkez binası.

Sovyetler Birliği, askeri gücünün en büyük bölümünü Avrupa'ya karşı girişeceği bir yıldırım saldırı için mevzilemiş durumda. Ve bu mevziler her geçen gün daha etkili silahlarla takviye ediliyor.

FEDERAL ALMANYA SAVUNMA BAKANI HANS APEL:

"NATO, Avrupa'ya yönelebilecek her türlü baskıyı etkisizleştirecek güçtedir"

- "Rusya'nın silahlanması karşısında, kaygılanmamak mümkün değil"

BONN (ANKA)

Federal Almanya Savunma Bakanı Hans Apel, NATO Müttefik Kuvvetlerinin, Merkezi Avrupa'ya "doğrudan yönelebilecek her türlü baskıyı" karşılayacak ve etkisiz hale getirecek güçte olduğunu söyledi.

Bonn'da yayınlanan "General Anzeiger" gazetesine bir demec

veren Hans Apel, "Nato'nun gücü olmasına rağmen, Rusya'nın askeri gücünün sürekli artışı karşısında kaygılanmamamız da mümkün olmadığını" söyledi. Federal Almanya Savunma Bakanı Hans Apel demecinde, Fransa tarafından önerilen "Avrupa'nın Silahsızlanma Politikasına Yeni Perspektifler getirmek" konulu konferansı

da desteklediğini belirtti. Hans Apel SALT-2 anlaşmasının kapsamına alınmayan bazı silah sistemleri konusunda da değinerek, özellikle Sovyet uzun menzilli ve sestem hızlı "Backfire" bombardıman uçakları ile ABD "Cruise" füzeleri konusunda NATO'nun tutumunun açıklığa kavuşturulması gerektiğini savundu.

ABD'NİN ORTA DOĞU'DAKİ ARABULUCUSU

Atherton, Mısır-İsrail görüşmelerini yeniden başlatmak için temaslar yapıyor

KUDÜS

ABD'nin Orta Doğu'daki arabulucusu Atherton, Mısır-İsrail barış görüşmelerinin yeniden başlaması için Kudüs'te temaslarına başladı.

İsrail Başbakanı Menahem Begin ve Dışişleri Bakanı Moşe Dayan ile görüşen Atherton, daha sonra yaptığı açıklamada "barış görüşmelerinin yeniden başlaması için eskiye nazaran bir ek-siklik görmüyorum" dedi. Ancak gözlemler barış görüşmelerinin yeniden başlaması için koşulların elverişli olmadığını belirtti.

Atherton, dün gazetecilere yaptığı açıklamada, amacının Orta Doğu'da barışı ve istikrarı yeniden sağlamak olduğunu ve bunu gerçekleştirmek için umutlu olduğunu belirtti. Atherton, Mısır ile İsrail arasındaki barış görüşmelerinin yeniden başlaması için iki ülke arasında

doğru pürüzlerin giderilebileceğini sözlerine ekledi. Konu ile ilgili bir yorum yapan, Sovyetler Birliği "Komünist partisi yayın organı "Pravda", Atherton'un barış girişimlerini knadı. Sovyet gazetesi Mısır-İsrail barış görüşmelerinin Orta Doğu bölgesinde ABD'nin egemenliğini güçlendirdiğini iddia etti. Camp David anlaşmalarına da karşı çıkan Pravda gazetesi, "ABD'nin İran olayları ışığında İsrail'i Yakın Doğu'da kendisine bir dayanak noktası yapmak istiyor" dedi.

BREJNEV'DEN ALDIGI TEHDIT MEKTUBUYLA İLGİLİ OLARAK PARLAMENTODA KONUŞAN

James Callaghan:

Denge politikası ve SALT II

Reha Akbay

İmzaladım, imz alıyorum derken, ABD Başkanı Carter, son günlerde SALT II anlaşması konusunda yeni bir açıklama daha yaptı. Zaman zaman halinde, anlaşmayı Senatoya bir pakt olarak sunacağını açıklayan Carter, bu durumda, SALT II'nin Senatodan geçebilmesi için salt çoğunluğun yeterli olmayacağını, üçte iki çoğunluğun oranın aranacağını belirtti. ABD Başkanı aynı konuşmasında, ABD'li Senatörlere de bir çağrı yaparak, bu paktın Senatodan geçmesi halinde "dünya barışının ağır bir darb e yiyeceğini" söyledi.

Son birkaç yılda, ABD dış politikasına belli başlı iki akın yön veriyor: Şahinler ve Güvercinler. Şahinler, Rusya'ya karşı kararlı bir direnme çizgisi izliyorlar. Sovyet yayılmacılığının ve savaş kundaçlığına ancak, dışı bir mücadele ile dizginlenebileceğini savunuyorlar.

Güvercinler'in tutumu ise buna taban tabana zıt. Onlar, Rusya'nın, bizzat ABD'nin de varlığına kaşteden faaliyetlerini görmezlikten geliyor ve tavizler vererek Brejnev'le uzlaşabileceğini düşünüyorlar. Hesapları Rusya cephesini böylece "sağlama alıp" hegemonyacılığı eskisi gibi sürdürmek. Bu yüzden de Rusya ile karşı karşıya geldikleri her alanda beyaz bayrak çekiyorlar.

İki farklı tutum, söz konusu SALT (Stratejik Silahların Sınırlanması) konusunda da kendisini gösteriyor: SALT'ı dayatan Rusya. Ve Yeni Çarlar, bu anlaşmayla ABD'nin nükleer alandaki üstünlüğünü sınırlamayı, klasik silahlar alanındaki avantajlarından yararlanmayı hesaplıyorlar. İşte bu yüzden, Şahinler ABD'nin SALT II'yi imzalamasına karşı çıkıyor.

Güvercinler ise, her konuda olduğu gibi, bu konuda da teslimiyetçi savunuyor ve "Rusları kırdırmadan şunu imzalayalım da öteki işlerimiz bakalım" diyorlar.

İki farklı tutum, söz konusu SALT (Stratejik Silahların Sınırlanması) konusunda da kendisini gösteriyor: SALT'ı dayatan Rusya. Ve Yeni Çarlar, bu anlaşmayla ABD'nin nükleer alandaki üstünlüğünü sınırlamayı, klasik silahlar alanındaki avantajlarından yararlanmayı hesaplıyorlar. İşte bu yüzden, Şahinler ABD'nin SALT II'yi imzalamasına karşı çıkıyor.

Ama dünya öyle büyük bir hızla değişiyor, öyle büyük çalkantılarla alt üstü oluyor ki, denge politikasının başarı sayılabileceği günler çok gerilerde, ta on yıl öncesinde kaldı: Dengenin süremeyeceğini Rusya'nın bizzat kendisi, 1970'lerden beri açık ilan ediyor. Moskova, o yıllardan bu yana dengeyi, kendisinden yana bir dengeyi dayatıyor. Ve süper devletler arasındaki denge Rusya lehine değişti, öteki süper devletteki, ABD'deki her çeşit denge politikası da adım adım iflas ediyor.

Nitekim, ABD dış politikasındaki gelişmeler, bu değişimi açıkça yansıttı. İşte Carter'in SALT II konusunda ki tutumu. Bu tutum, her ne kadar, hem Şahinler'i hem de Güvercinler'i hoş tutma izlenimi bırakıyor da, aslında söz konusu gelişmenin yeni bir örneği.

Carter'in, "barışa darbe verusanziz üzüldürüm" diyerek Senatoya serzenişte bulunması, ABD Başkanının "görünüşü kurtarma" çabasının başka bir şey değil. Çünkü, o da biliyor ki, üçte iki çoğunluğun onayına bel bağlanmış bir SALT "pakt"ının Senatodan geçmesi oldukça zor. Hele, Şahinler'in ABD dış politikasında iyiden iyiyeye ağır basmaya başladıkları bir dönemde bu yol daha da kapalı...

İsrail'de enflasyon hızı yüzde 50'yi aştı

TEL AVİV (ANKA)

İsrail'de 1978 yılında enflasyon hızının yüzde 50'yi aşarak, 1952'den bu yana gözlenen en yüksek seviyeye ulaştığı bildirildi. İsrail Merkezi İstatistik Kurumu tarafından yapılan açıklamaya göre, geçtiğimiz yıl geçiminde indekslerde de bir önceki yıla oranla yüzde 48,1 oranında bir artış kaydedildi. Fiyatları en çok artan mallar arasında bazı gıda maddeleri ve inşaat malzemeleri de bulunuyor.

Bu arada İsrail Ekonomi Kurumu sık sık gazetelere ilan vererek halkı daha az tüketim yapmaya çağırıyor. Bu ilanlarda "iki kere düşünün ve sonra hiç bir şey satın almayın" gibi cümlelere rastlanıyor.

Öte yandan İsrail'in en büyük işçi sendikaları konfederasyonu Histadrut da yüksek enflasyon hızı karşısında durumun eleştirilmesini yapmasını istedi. Konfederasyon, Fiyatların yükselmesini, hükümetin kamu kuruluşlarında ücretleri mallara yaptığı zamların sebep olduğunu ileri sürdü. Histadrut Başkanı Maschel, Maliye Bakanını konuyu görüşmek üzere acil bir toplantı yapmaya çağırdı.

Arap-Afrika Bankası, Ürdün'e 18 milyon dolar kredi açtı

AMMAN (ANKA)

Arap-Afrika Bankasının Ürdün'e 18 milyon dolar kredi açtığı bildirildi. Anlaşma, Arap-Afrika Bankası ile Ürdün Hükümeti arasında dün Amman'da imzalandı.

İki bölümden oluşan kredinin ilk bölümünün "Arap Charter Uçuş Servisi"ne bir uçak alınması, 10 milyon dolarlık ikinci bölümünün ise büyük bir otel inşasına kullanacağı bildirildi.

Rus Korgenerali Kuznetsov öldü

MOSKOVA (AA-AFP)

74 yaşında ölen Kuznetsov, 1926 yılında Komünist partisine girmişti. Kuznetsov, ordunun siyasi yönetimi başkanı ve Lenin Askeri ve Siyasi Akademisi müdürü görevlerinde bulunmuştu.

Danimarka'nın sömürgesi Grönland'da halkın yüzde 70'i özerklik istedi

KOPENHAG (THA)

Danimarka'nın sömürgesi Grönland'da özerklik için düzenlenen halk oylamasında halkın yüzde 70,1'i evet oyu kullandı. Sonuçların açıklanmasından sonra Başkent Godthaab'da halk sokaklara fırlayarak "Zafer bizim olacaktır" şarkısını söyleyerek dans etti. Grönland Radyosu da ilk kez Danimarka milli marşı yerine Grönland milli marşını çaldı.

Halk oylaması sonuçlarının açıklanmasından sonra bir konuşma yapan Yönetim Konseyi Başkanı Lars Chemnitz şöyle dedi: "17 Ocak, Grönlandlılar için mutlu ve tarihi bir gündür. Ancak bununla birlikte birçok sorumluluğu da artık yüklenmemiz gerekecektir."

Öte yandan Danimarka Başbakanı Angker Joergensen de bir açıklama yaparak, Grönland'a özerklik verilmesiyle ilgili yasa tasarılarının önümüzdeki hafta parlamentodan geçireceğini söyledi.

Hüseyin Kocabaş'ın kayınbiraderi

Doğan Yurdakul

"Basın özgürlüğünün" bir parçası olarak, birçok yazı gibi biz de Adliye'yi sık sık ziyaret ediyoruz.

Bu ziyaretlerimizden birinde bir avukat arkadaş bizi sahte solcu gruplardan birini savunan genç bir kız arkadaşla tanıştırdı. Okullarında çıkan bir olay dolayısıyla sikiyönetim tarafından gözaltına alınmış, bir süre sonra serbest bırakılmış.

Tanıştık. Daha sonra avukat arkadaş cebinden Aydınlık gazetesini çıkardı.

"Aydınlık'ın Maraş olayları ile ilgili yayını okuyor musun?" diye sordu.

Genç kız ofkeyle gazeteyi geri çevirdi. "Ben o gazeteyi okumam" dedi.

Bu kez ikimiz birden merakla "Niye?" diye sorduk.

"Hep yalan yazıyor da ondan" diye cevapladı.

"Şimdiye kadar neyi yalan yazmış?" diye sorduk. Cevap vermedi. Biraz düşündü. Sonra şunları söyledi:

"Aydınlık'ın yazarlarından biri Hüseyin Kocabaş'ın kayınbiraderiyim."

"Kim?" diye sorduk. Yine düşünceye daldı. Gazeteyi açtı. Birinci sayfasının üzerinde gözleri doladı. Sonunda başlığın yanında durdu. "Şefik Hüsnü" dedi.

Hani bizim Aydınlık başlığının altında yazıyor ki "Kurtuluş Şefik Hüsnü" diye işte o. Herhalde Hüseyin ile Hüsnü arasında bir benzerlik kurdu.

Bu olayı "Sol" adı altında yürütülen korkunç bir bağnazlığın örneği olduğu için anlatıyoruz.

Kendine "Solcu" diyen bazı grup şeflerinin, genç insanların beyinlerini nasıl dondurduklarının, dünyayı görmelerini önlemek için insanların gözlerine nasıl kapkara gözlükler taktıklarını çarpıcı bir örneği olduğu için naklediyoruz bu olayı.

Aydınlık'ı hiç okumamış, ona rağmen "Yalan yazıyor" diye okumamış. Çünkü bazı şerh bozuntuları insanlara okumadan hüküm vermenin devrimcilik olduğunu öğretiyorlar.

"Aydınlık'ın yazarlarından biri Hüseyin Kocabaş'ın kayınbiraderiyim."

Diyelim ki öyle. Bir insanın Kocabaş'ın akrabası olması, onun devrimci olmasına engel mi teşkil eder? Kocabaş'ın ailesinden birinin devrimci olmaya hakkı yok mu?

Devrimciliğe ipotek koymuşlar. Kendilerinin başkası devrimci olamaz, çünkü onlar akrabalarından öyle doğmuşlar!

Bu nasıl bir feodalite, nasıl bir ortaçağ yobaz kafası? Aileleri bile "Faşistler" ve "Devrimciler" diye ikiye ayırıyor ve birinden ötekine geçişi yasaklıyor. Ancak "Kurtuluş kadar savaş, Harbiye'ye kadar barış" grubundan akrabaların, kayınbiraderin falan olursa itibar görebilirler.

Ondan sonra da Aydınlık aleyhinde, genç dimağlara ilkel bir propaganda: "Onların arasında Kocabaş'ın akrabası var, onlar faşisttir. Sakın okumayın!"

O genç kız arkadaş, Aydınlık okumadığı için, Hüseyin Kocabaş'ın, Doğan Öz cinayetinin planlayıcısı olduğunu ortaya çıkaran Aydınlık olduğunu da tabii biliyor. Çünkü gözlerini şefler tarafından kara bant çekilmiş.

Devrimci ama Şefik Hüsnü'nün kim olduğunu da biliyor. Sağ müdür, öldü mü, haberi yok. Hüseyin Kocabaş'ın kayınbiraderi sanıyor. Çünkü devrimciler olarak ona kendi grubunun dergisinden başkasını okumaması telkin edilmiş. Bu yüzden, bir devrimci olarak kendisinin tarihteki köklerini biliyor. Türkiye tarihinin geçmiş devrimcilerinin kimler olduğundan habersiz. Türkiye'de devrimcilik, onun beğendiği grubun dünyaya gözlerini açmasıyla başlamış. Yani 2-3 yıl önce.

Arkadaşlar, gözlerinize bağlanmak istemenin o kapkara bantları kabul etmemiz. Okumaktan, öğrenmekten kimseye zarar gelmez. Dünyayı öğrenmekten engel olmak isteyenlerin devrimci olup olmadıklarını bir düşünün. Böyle devrimcilik olur mu?

Schmidt: "Türk ekonomisine yardımda öncülüğü IMF yapacaktır"

ANKARA (THA) Federal Almanya Başbakanı Schmidt, "Türk ekonomisine yardımda, öncülüğü IMF yapacaktır. Ek çabalar gerektiğinde Guadeloupe'de toplanan 4 devlet hazırdır." dedi.

Federal Almanya'nın Ankara Büyükelçiliğinden yapılan açıklamaya göre Bonn'da bir hafta toplantısı düzenleyen Helmut Schmidt, Türkiye'ye yapılacak yardıma Federal Almanya'nın öncülük edip emeyeceği konusunda bir soruya verdiği demetçe şunları söyledi:

"Dünyanın birçok bölgelerindeki tehlikeli noktalar üzerine konuşduğumuz doğrudur. Bu

Türkiye'ye bir milyar dolardan fazla kredi verilmesi görüşüldü

plması tasarlanan yardımın niteliği henüz kesin olarak saptanmadı.

Bu arada Japonya ve Suudi Arabistan Dışişleri Bakanlarının toplantının sürdüğü saatlerde Bonn'a geldiği bildirildi. Bu iki ülke Dışişleri Bakanlarının Alman yetkilileriyle Türkiye'ye yardım konusunda görüşecekleri bildirildi.

Sanayileşmiş dört batılı ülkenin yüksek düzeydeki yetkililerinden oluşan "Türkiye'ye yardım çalışma grubu" dün Federal Almanya'nın başkenti Bonn'da çalışmalarına başladı.

Birleşik Amerika, Federal Almanya, İngiltere ve Fransa hükümetlerinin bakan yardımcılarının da bulunduğu toplantıya da Türkiye'ye yapılacak yardımın miktarı, kaynakları ve biçimi üzerinde tartışıldı.

Toplantı saat 10.30'da Batı Alman Dışişleri Bakanlığı büyük toplantı salonunda başladı. Görüşmenin ögleden sonra bitmesi bekleniyor. Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik ve mali sorunlarını çözmek amacıyla ekonomik yardım miktarının saptanıp saptanmayacağı henüz belli değil.

Aynı çevrelere göre acil yardım tutarının önmüzdeki günlerde yapılacak ikinci bir toplantı ile kesinleşmesi ya da dört batılı ülkenin kendi aralarında yapacakları ikili görüşmelerle saptanması da söz konusu olabilecektir.

Öte yandan toplantının başlamasından önce iyi haber alan bazı kaynaklardan edindiğimiz bilgilere göre uzmanların dünkü toplantıda tartıştıkları konuların ağırlığına göre, Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik ve mali sorunlarını çözmek amacıyla ekonomik yardım miktarının saptanıp saptanmayacağı henüz belli değil.

Toplantı başlamadan önce kendisiyle konuşmuşuz bir Fransız yetkilisi toplantı sırasında ele alınacak konular ve yardım tutarının saptanmasına ilişkin sorularına "bunları bizi buraya çağıran Batı Alman sorumluların cevaplayabilir" şeklinde cevapladı.

5-6 Ocak tarihlerinde yapılan ve dört batılı ülkenin katılımıyla Guadeloupe zirvesinde Türkiye'ye yardım konusunda önderliği Federal Almanya'nın üstlenmesi nedeniyle dün başlayan Bonn toplantısında Federal Almanya'nın hazırladığı öneriler esas alındı.

Bonn toplantısında Türkiye'ye yapılacak yardımın bir bölümünün uzun vadeli, bir kısmının da "kısa vadeli fakat ivedi" olması üzerinde duruldu. Yardım miktarının bu yıl için bir milyar dolardan üzerinde olacağı bildiriliyor.

Bonn hükümetine yakın kaynaklara göre, Türkiye'ye ekonomik yardım yapabilecek ülkeler arasında Avrupa Ekonomik Topluluğu'na üye dokuz ülke ile Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) de bağlı ülkeler yer alıyor. Bunların dışında kalan ancak ekonomik bakımdan güçlü olan bazı Orta Doğu ülkelerinin de Türkiye'ye ekonomik yardım yapma olasılıkları araştırılıyor.

BONN TOPLANTISI

● Bonn toplantısının sonucu AET'nin ve OECD'nin vereceği yardımı da etkileyecek

● Dörtler, Türkiye'nin IMF'nin önerilerini kabul etmesi görüşüldü

HADİ ULUENGİN VE ZAFER TOKER BONN'DAN BİLDİRİYOR

Bonn'da yapılan "acil yardım" toplantısı dün sona erdi.

Toplantıdan sızan haberlere göre Alman temsilcisi ile ABD temsilcisi arasında Türkiye'ye yapılacak yardım miktarı konusunda sert tartışmalar geçti. Ancak toplantının basın sözcüsü bu konuda soruları cevapsız bıraktı.

AET, BONN TOPLANTISINI YAKINDAN İZLİYOR

Bonn toplantısının sonucu Brüksel'deki Avrupa Ekonomik Topluluğu yetkililerine dikkat ve ilgiyle izleniyor. Bonn toplantısının sonuçları eğer olumlu olursa Dokuzların Türkiye'ye yapacakları ekonomik yardım yöntemi ve biçimi konusu topluluk bakanlar konseyinin 6 Şubat'ta yapacağı toplantının ana konularından birini oluşturacak. AET Bakanlar Konseyi Avrupa Komisyonuna daha önce bu konuda etraflı bir rapor hazırlama görevini vermişti.

Bu arada Pazartesi günü yapılan Dokuzlar Dışişleri Bakanları Toplantısında bu dönem AET Komisyonu Başkanlığı yürütecek olan Fransa Dışişleri Bakanının Türkiye'ye Fransa'nın da yardım etmek arzusunda olduğunu belirtti.

HÜKÜMET VE İŞ ÇEVRELERİ

Ecevit işadamlarıyla ilk toplantıyı bugün yapıyor

ANKARA (ÖZEL) Başbakan Bülent Ecevit'in sanayici ve işadamlarıyla yapacağı dizi toplantıların ilki, bugün Ankara'da yapılacak.

Toplantılarda Türkiye ekonomisinin içinde bulunduğu durumla, sanayici ve işadamlarının sorunları ele alınacak.

Toplantıya, İstanbul, Ankara, İzmir ve Eskişehir Sanayi Odaları Başkanları ile İstanbul İzmir Ticaret Odası Başkanları katılacak.

Ecevit'in görüşmelerini iş çevreleri arasında değişen tepkilere yol açtı. Bazı sanayici ve işadamları bu gelişmeyi "olumlu" değerlendiren, bazı çevreler "bu diyalogdan hiç bir sonuç alınmayacağı" ileri sürdüler.

ISO Yönetim Kurulu Başkanı Gezgin, hükümetle diyalogu savunurken

Ertuğrul Soysal: "Hükümetle sanayicilerin diyalog kurmasından hiçbir yarar sağlanmaz"

İSTANBUL(AA) Başbakan Ecevit'in sanayici ve işadamlarıyla düzenleyeceği toplantılar konusunda İstanbul Sanayi Odası Meclisinde görüşüldü.

ISO Yönetim Kurulu Başkanı Nurullah Gezgin yaptığı konuşmada Ecevit'in özel sektör temsilcileriyle toplantılar yapacağını açıklamasından sonra ISO Meclisinde konuşuya ilişkin çeşitli görüşler bildirildi. Ayrıca Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik bunalımdan çıkması konusunda da yapıcı yaklaşımlar sağlanacağına umutlu olduklarını söyledi.

ISO Yönetim Kurulu Başkanı Nurullah Gezgin, Ecevit'in düzenleyeceği toplantılardan özel sektör olarak yarar sağlanabileceğini, ayrıca Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik bunalımdan çıkması konusunda da yapıcı yaklaşımlar sağlanacağına umutlu olduklarını belirtti.

ERTUĞRUL SOYSAL ISO Meclis Toplantısında söz alan Ertuğrul Soysal da bugünkü hükümetle sanayiciler olarak herhangi bir yaklaşım ve diyalog kurulmasından yarar elde edilemeyeceğini ileri sürdü. Soysal, Ecevit hükümetinin Marksist uygulamalar içinde olduğunu, hazırlanan Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın ve 1979 yılı programının da Marksist ve özel sektörü inkar edici bir felsefeyi içerdiğini iddia etti.

Ertuğrul Soysal özel sektörü temsilen katıldığı ve Emil Noel ile Deuche'nin de bulunduğu bir toplantıda iki AET yetkilisinin hükümetin sosyalist uygulamaları içinde bulunduğu için bir künye bile yardım etmeyeceklerini söylediklerini iddia etti.

Dünyadaki finans kuruluşlarının hiç bir zaman Ecevit hükümetine yardım etmeyecekleri görüşünü savunan Soysal, Guadeloupe toplantısında, Alman Başbakanının ve IMF'nin yetkilerine uymayan Türkiye'ye yardım yapmayacağını söyledi.

TÜRKİYE-ABD SAVUNMA GÖRÜŞMELERİ

ABD İLE DÖRT ANLAŞMA İMZALANMASI BEKLENİYOR

- Anlaşmalardan biri çerçeve, üçü de teknik anlaşma niteliğinde
- ABD üslerinin çalışma biçimlerinin belirlenmesi ve yapılacak askeri yardım en önemli konular
- Görüşmelerin yeni aşamasının altı ay kadar sürmesi bekleniyor

ANKARA (ÖZEL) Türkiye ABD Ortak Savunma İşbirliği Anlaşmaları görüşmeleri dün Ankara'da başladı. Ankara'da dışişleri bakanlığında başlayan görüşmelerde Türk heyetine Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri Müsterek Güvenlik

İşleri Yardımcısı Büyükelçi Faruk Şahinbaş başkanlık ediyor. Görüşmelere katılan Türk heyetinde Dışişleri Bakanlığı yetkililerinin yanı sıra Genelkurmay Başkanlığı ve Milli Savunma Bakanlığında yetkililer de bulunuyor.

ABD'nin Ankara Büyükelçisi Ronald Spiers'in başkanlık ettiği ABD heyetine ise ABD elçiliği mensuplarının yanı sıra ABD'den gelen uzmanlar da katılıyor.

Altı aydır süren ABD-Türkiye Ortak Savunma İşbirliği Anlaşmasının yeni aşamasının da altı ay içinde tamamlanması bekleniyor. Bu görüşmelerde savunma işbirliği anlaşmasının teknik ve mali çerçevesi ele alınacak.

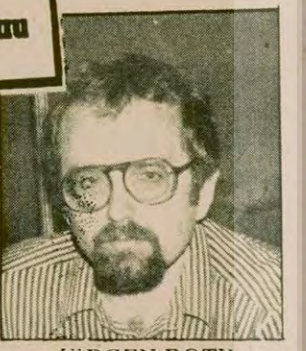
Ankara'da ABD heyeti ile sürdüren görüşmelerde üzerinde önemle durulan konulardan biri 4 Ekimden beri çalışmalarını geçici statü ile sürdüren ABD üslerinin "kalıcı statü"ye kavuşturulması olacak. Görüşmelerde bunun yanı sıra Türkiye'ye yapılacak askeri yardım da ele alınacak.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞININ AÇIKLAMASI

Savunma İşbirliği Anlaşması görüşmelerinin başlaması ile ilgili olarak

"Modern Türkiye'nin kurucusu Kemal Atatürk ve izleyicisi İsmet İnönü kendi dönemlerinde, Kahramanmaraş, Gaziantep, Malatya gibi şehirlerdeki her iki mezhepten halkı barıştırmak ve yüzyılların yarısını iyileştirmeyi denediler. Fakat 1968 den bu yana siyasi zıtlıklar keskinleşmeye ve sonucu olarak ta siddet olayları yoğunlaşmaya başladı. Bundan önce fazla aşırı saçmalar yarandı ve dini çekişmeler kendileri için kullandılar. Bu eski Başbakan ve şu andaki muhafazet lideri Süleyman Demirel için, en fazla da Hitler hayranı Alparslan Türkeş için geçerli. Yılı başından önce Kahramanmaraş'ta meydana gelen olaylar, aşırı saçmaların işidi."

Frankfurter Rundschau

JURGEN ROTH

"Frankfurter Rundschau" da yazan Jürgen Roth: K. Maraş olayı MHP tarafından sahneye konan cinayetlerin zirve noktasıdır"

HABER MERKEZİ Tanınmış Alman gazeteci Jürgen Roth, Frankfurt'ta yayınlanan "Frankfurter Rundschau" gazetesinde Kahramanmaraş'ta Yılbaşı Katliamı başlıklı bir yazı yazdı. Yazıda şu görüşler yer alıyor.

"Kahramanmaraş'taki katliamdan sonra batı kamuoyu cinayetlerin Türkiye'de güncel bir olay olduğunu anladı. Kahramanmaraş'ta yerel bir iç savaş havası taşıyan çatışmada resmi olmayan kaynaklara göre 500 kişi öldürüldü. Kahramanmaraş olayı sağcı MHP (Milli Haraket Partisi) ve lideri Alparslan Türkeş tarafından sahneye konulan cinayet dizisinin zirve noktası oldu.

"Çatışmalar geçtiğimiz Perşembe akşamı başladı. Kahramanmaraş'ta güçlü bir parti olan Marksist-Leninist Tür-

kiye İşçi Köylü Partisinin üyesi olan iki öğretmen evlerine dönerken üç bozkurt tarafından öldürüldüler."

"Modern Türkiye'nin kurucusu Kemal Atatürk ve izleyicisi İsmet İnönü kendi dönemlerinde, Kahramanmaraş, Gaziantep, Malatya gibi şehirlerdeki her iki mezhepten halkı barıştırmak ve yüzyılların yarısını iyileştirmeyi denediler. Fakat 1968 den bu yana siyasi zıtlıklar keskinleşmeye ve sonucu olarak ta siddet olayları yoğunlaşmaya başladı. Bundan önce fazla aşırı saçmalar yarandı ve dini çekişmeler kendileri için kullandılar. Bu eski Başbakan ve şu andaki muhafazet lideri Süleyman Demirel için, en fazla da Hitler hayranı Alparslan Türkeş için geçerli. Yılı başından önce Kahramanmaraş'ta meydana gelen olaylar, aşırı saçmaların işidi."

Milliyet

BASINDAN SEÇMELER

SAMI KOHEN:

- Rusya, savunucusu görüldüğü Üçüncü Dünyaya karşı çıkıyor
- Sovyetler, giderek dışa açılan ve güçlenen Çin'in etrafında bir güvenlik "çemberi" kurmak istiyor

Milliyet Gazetesi dış politika yazarı Sami Kohen "Yeni Dominolar" başlıklı yazısında Kamboçya'nın işgalini ve Güney-Doğu Asya'daki yeni gelişmeleri inceliyor. Kohen'in yazısının bazı bölümleri şöyle:

"Kamboçya'da Pol Pot'a başkaldırıdan Vietnam'dan maddi ve manevi destek gördükleri gerçektir. Hanoi, Çin-Hindi'ni kontrol altına almak için, Pnom Pen'deki yönetme karşı onları kıskırtmaktan, örgütlemekten ve hatta yönetmekten çekinmemiştir. Kamboçya savaşından sonra, ülkede bulunan Vietnam askerlerini geri çekmediği gibi, Hanoi'nin sınır çizgisini çok belirgin olmayan bölgelerden yeni kuvvetler gönderdiği de artık bilinmektedir.

"Vaktiyle Çin-rınai için Amerika'nın kullandığı 'domino' (tëmi) şimdi yeniden güncellik kazanmıştır. Ancak bu oyun başkaları tarafından oynanıyor. Eskiden domino terimi Çin-Hindi'deki ülkelerin, teker teker komünistlerin eline geçmesi anlamında kullanılıyordu. Nitekim 1970'lerin başlarında tüm bölge batı nüfuzundan çıkmış, komünistlerin lehine

de yeni bir denge oluşmuştur. Şimdi ise denge oyunu, Moskova'nın desteklediği Vietnam'ın lehine devam ediyor. Bundan sonra Laos'un halta Tayland'ın da "düşmesi" olasıdır.

"Kamboçya olayından çıkartılacak sayısız sonuçlardan ve derslerden biri de, BM'deki son oylama ile ilgili. Rusya, daima savunucusu olarak görüldüğü Üçüncü Dünya ülkelerinin isteğine karşı çıkarak, onların sunduğu bir karar suretini veto etmiştir. Bloksuzların Kamboçya'daki olayların arkasında Vietnam'ı görmeleri, Vietnam kuvvetlerinin bu ülkeyi terketmelerini istemeleri, önemli bir gelişmedir. Kuzey Kore, Yugoslavya ve Romanya gibi ülkelerin de Hanoi'ye karşı cephe almaları ve Sovyet tutumundan ayrılmaları da oldukça anlamlıdır.

"Fakat bu genel tepkilerin Hanoi'nin ve Moskova'nın tutumunu ve stratejisini değiştireceği çok şüphelidir. Özellikle Sovyetler'in, giderek dışa açılan ve güçlenen Çin'in etrafında bir güvenlik "çemberi" kurmak istedikleri biliniyor. Kamboçya'da olup bitenler Moskova'nın yeni domino oyununda elde ettiği bir kazanıdır."

Tercüman

CİVAOĞLU'NUN TESELLİSİ:

Tercüman yazarı Güneri Cıvaoglu dış politikadaki son gelişmeler üzerine yazdığı "SAYGIN" başlıklı yazısında şunları söylüyor:

"İ batılı dünyanın iktisat ve siyaset uzmanları bugün toplantıyorlar. Guadeloupe zirvesinde alınan 'acil yardım' kararının uygulanmasında ilk adımların gerçekleştirilmesi için, toplantıya katılanlar, 'TÜRKİYE'YE BONN'DA REÇETE YAZILIYOR' yorumu gerçekçi bir değerlendirme.

Türkiye gerçekten hasta durumdadır. Ekonomisiyle, siyasi yapısıyla... "Reçete, batının büyükleri tarafından yazılmaktadır. Tek bir Türkiye Cumhuriyeti görevlisinin, yetkilisinin, ne gözlemletti, ne sözcük olarak bulunmadığı bir toplantıda Türkiye'nin durumu, Türkiye'nin kurtarılma yolları tartışılacaktır.

"Reçetenin Bonn'da yazılmasında gene de bir teselli, bir umut ışığı bulunuyor. Batılı büyükler, belki de, İnan şokuya kendilerine gelmiş, Ortadoğu yangınından Türkiye'yi kurtarma şuuruna varmış olabilirler."

Dışişleri Bakanlığı Enformasyon Genel Müdürlüğü de bir açıklama yaptı. Açıklama şöyle: "Yeni hükümet 1978 yılında işbaşına geldiği zaman Türkiye'nin ABD ile savunma işbirliği konusunda savunma ve ekonominin ayrılmazlığı ilkesinden hareket ederek daha geniş bir yaklaşımla baktığı ABD yetkililerine yüksek düzeyde izah edilmiş ve bu konuda genel bir mutabakat doğmuştur.

Bilahare ABD kongresinde Türkiye'ye verilen silah ve askeri hizmetlerin kısıtlanması ile ilgili kararın 26 Eylül 1978 günü ortadan kaldırılması üzerine daha önce faaliyetlerine ara verilmiş olan tesisler tek tarafı ile edilen geçici bir statü altında 4 Ekim 1978 tarihli Bakanlar Kurulu kararı ile işletmeye açılmıştı. Anılan Bakanlar Kurulu kararı ABD ile savunma ile ekonominin ayrılmazlığı gözetilen yeni bir anlaşmanın yapılmasını da öngörmüştür.

Bu çerçevede Türkiye ile ABD arasındaki görüşmelere 18 Ocak 79 günü başlanmıştır.

KIBRIS

Kıbrıs Rum Meclisi Başkanı, Türkiye'nin BM kararlarına uymasını istedi

YENİ DELHİ (AA) Hindistan'da bulunan Kıbrıs Rum Temsilciler Meclisi Başkanı Mihailides, Türkiye'yi Kıbrıs'ın tamamını işgal etme planları yapmakla suçladı.

Mihailides bir basın toplantısında Türkiye'nin Birleşmiş Milletlerin Ada'daki yabancılara askerlerin çekilmesini istediğini kararlaştırmasını da istedi.

TÜRK MECLİSİ BAŞKANININ MEKTUBU

Öte yandan Kıbrıs Türk Meclisi Başkanı Özgür Korhan, Avrupa Konseyi Parlamento Meclisi Siyasi İşler Komitesi Başkanı John Rodgers'e bir mektup göndererek, Mihailides'in Türkiye'yi Kıbrıs'ın tamamını işgal etme planları yapmakla suçladığını bildirdi.

Korhan söz konusu mektubunda Mihailides'in Rodgers'e basyarak Avrupa İnsan Hakları Komisyonunda alınan kararda ilgili raporun yayınlanmasını istemesi nedeniyle gönderdi. Türk Meclisi Başkanı gönderdiği mektupta bu başvuruya ilişkin bir işlem yapılmasını da istedi.

UBP YÖNETİCİLERİ BELİRLENDİ Ulusal Birlik Partisinin yeni yöneticileri belirlendi. 7 Ocak'ta yapılan ikinci olağan kurultan sonra seçilen Parti Meclisi, düzenlediği toplantılar ile Genel Sekreterliği yeniden İrsen Küçük getirdi.

Parti Meclisi Sekreter Yardımcılıklarına ise İşçileri ve İskan Bakanı Recep Gürler'le, Lefkoşe milletvekili Enver Emin getirildiler. Grup Başkanı Keçilçine de Magosa milletvekili Hasan Murat seçildi.

Ökçün Avusturya'ya gidiyor

ANKARA (ÖZEL) Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün Avusturya Dışişleri Bakanı Willibald Pahr'ın çağrısına olarak 23-25 Ocak 1979 tarihinde Avusturya'ya resmi bir ziyaret yapacak.

Bilindiği gibi daha önce 16-18 Ocak 1979 tarihleri için öngörülen söz konusu ziyaret TBMM'de Dışişleri Bakanlığının bütçesinin görüşülmesi nedeniyle ertelenmişti.

Karayollar Genel Müdürü görevinden alındı

ANKARA (ÖZEL) Karayolları Genel Müdürü Şerafettin Uzuner görevinden alındı. Karayolları Genel Müdürü Bayındırlık Bakanı Şerafettin Elçi ile uyumsuzluğu nedeniyle görevinden alındığı bildirildi. Uzuner'in görevden alınma kararının önümüzdeki günlerde kendisine tebliğ edileceği öğrenildi.

Kahramanmaraş olaylarının içyüzü

Olayları yerinde izleyen AYDINLIK ekibi, TANER KUTLAY, ALI ÖZTÜRK, KEMAL DEMİREL yazıyor

YASAKLI ALIN Av. Haydar Güngör İTKP K. Maraş İl Başkanı

YALANCIIN MUMUNU AYDINLIK SÖNDÜRDÜ

Dün bu sayfada cenaze töreninin resimlerini gördük. Bu resimler, başka bir delile gerek olmadan, MHP'yi, AP'li milletvekillerini, Süleyman Demireli'ni, Hergün ve Tercüman gazetelerinin yalanlarını ve bunlara katan İrfan Özyaydın'ın açıklamalarını tekzip ediyordu.

Tabutların, "orak-çekiçli kızıl bayrağa" sarıldığını söylüyorlardı. Oysa, tabutlar Türk bayrağına sarılmıştı. Hemen yanbaşında da asker ve polisler bulunuyordu. Fotoğrafta ayyıldızlı bayrağa sarılı tabutlar hiç bir tereddüte yer bırakmayacak kadar açık duruyorlar. Kortejin önünde 46 AA 337 plaka numaralı polis arabası var. Kortej Jandarma Alayının önünden geçerken Alayın bahçesinde subaylar üzüntü ile seyrediyorlar.

Tabutlar "orak-çekiçli kızıl bayrağa" sarılı olsaydı, polis ve asker müdahale etmez miydi? Alayın bahçesinden korteji seyreden subaylar sakin ve üzgün şekilde seyretme yerine müdahale etmezler miydi? Hayretlerini göstermezler miydi?

Tertipçiler ve ontam hizmet edenler bu açık ve ispatlanmış gerçekler karşısında şimdi ne yapacaklar?

Gene, MHP'li tertipçiler ve yalanlarıyla onlara hizmet edenler "kortej Mao ve Lenin'in resimlerini taşıyordu" diyorlar. Düzen çıkan fotoğraflarda korteji gördük. Taşınan resimler öldürülen iki öğretmenin resimleriydi. Arkadaşlarını soylucularla uğurlayanlar, çarçerelelerini etrafını da çiçeklerle donatmışlardı. Gene bu resimlerin hemen yanbaşında asker ve polisler yürüyordu.

Hani sizin o uydurularınızı nerede? Şimdi bu açık gerçek karşısında da ne yapacağınızı merak ediyoruz?

Uydurma senaryolar çizenler, kuru gürlütle ile başarıya ulaşacaklarını sandılar. Yüzlerce insanın kanına girmeyi başaran MHP'li katiller, katliamlarını da gizlemeyi başaracaklarını umdular. Oysa gerçekleştirilen katliam gizlenecek kadar küçük çaplı değildi. Mızrak çuvala sığmıyordu. Hergün ve Tercüman gazeteleri sadece yerli senaryolar çizdiler. Gerçeği sergilemezlerdi. Çünkü gerçek tertipçileri apaçık ortada bırakıyordu. MHP kaldırdığı taşı ayağına düşürmüştü. Onların bütün çabası tertipçilerden hesap sorulmasını engellemektir.

Kortej hastanedeki ağırbaş ve bir cenaze törenine yakışır vakar içerisinde hareket etmişti. Bu çınayeti kımayan halk, öğretmenler ve öğrenciler son saygılarını gösteriyorlardı. Fotoğraflar kortejdeki insanları elinde sopa vs. gibi şeylerin olmadığını açıkça gösteriyor.

Kortejin bu şekilde ağır ağır ilerlediği sırada, aşağılarda ve ulucamın yanında "din ve Müslümanlık" ticareti yapan MHP'li akşamdan beri halkı tahrik etmiş ve kandırabildiklerini, silahlı militanları bayrak açarak toplamışlardı. Her türlü hazırlıkları yapmışlardı. Her dakika daha da toplanıyorlardı. Bu manzara herkesin, asker ve polislerin gözleri önünde oluyordu. Korteje saldırdan önce durum buydu. Törene katılanlar, ağır başlı ve sakin, saldırya hazırlananlar ise elleri bayraklı, sopalı ve silahlı, bilmiş beklilerdi. Bunlara "kuşkırtılan cemaat" diyenler din ticareti yapan tüccarlardı. Gerçek "müminler" sizden nefret ediyor.

● Cumayı Cumartesiye bağlayan gece çevre köylere yayılan MHP'liler silahlı adamlar topladı

● PIŞKIN: "İşçiler MİSK'ten ayrıldı. Buna karşı milyonlarca lira para harcadık. Ben bu işte varım"

● MİSK BAŞKANI: "Mahkeme karar verirse, kan gövdeyi götürecekt"

BİR 'İRRADE BEYANI' NİN ÖYKÜSÜ

● EDEM TOPLANTISI: Eşrafın irade beyanı
● H. Balcı-A. Uncu-E. Ünal-M. Bozbeyli-M. Bilal ve M. Tanrı

5

Kanlı Cuma tertibini dün açıkladık. Tertipçileri ve yalanları açığa çıkaran fotoğrafları yayınladık. Neden olayların başlatılması için 22 Aralık Cuma günü seçilmişti? Burada, Cuma gününün dini bakımından taşıdığı önem yanında, bir başka olgu daha vardı. Bu da, Pişkinler İplik Fabrikasında yetkin DİSK'e bağlı Tekstil Sendikasında geçmesi konusuydu. Bölge Çalışma Müdürlüğü'nün bu konudaki kararına MİSK Bölge Başkanı Cemil Tozko-paran itiraz etmişti ve

duruşma Cuma günü yapılacaktı. Bir sendika sorunuyla katliam arasında ne gibi bir ilişki olabilir? İşte bu, işin püf noktalarından biridir. Çünkü bu olay, gerek MHP'nin katliam hazırlıklarını, gerek bu hazırlıkların zirveye ulaştığı en uzun geceyi ve gerekse katliamın bu denli büyük olmasının nedenlerini açığa çıkarıyor.

Edem Yağ Sanayii'nde çalışan bir görevli sunları anlatıyor:

MHP'li saldırganların elinden kadın çarşafına bürünerek canını kurtaran bir Alevi yurttaş.

MHP'liler, K. Maraş - Gaziantep yolunu Kıpçak'da keserek şehre giren çıkaran dövüldü ve bazıları kurşunlandılar. Pazarlık'a bağlı Topaluşağır köyünde Hasan Kalkan linç edilmek istendi. Yaralı ve çok geçirmiş durumda olan Kalkan Tevekkeli köyündenim diyerek canını kurtardı.

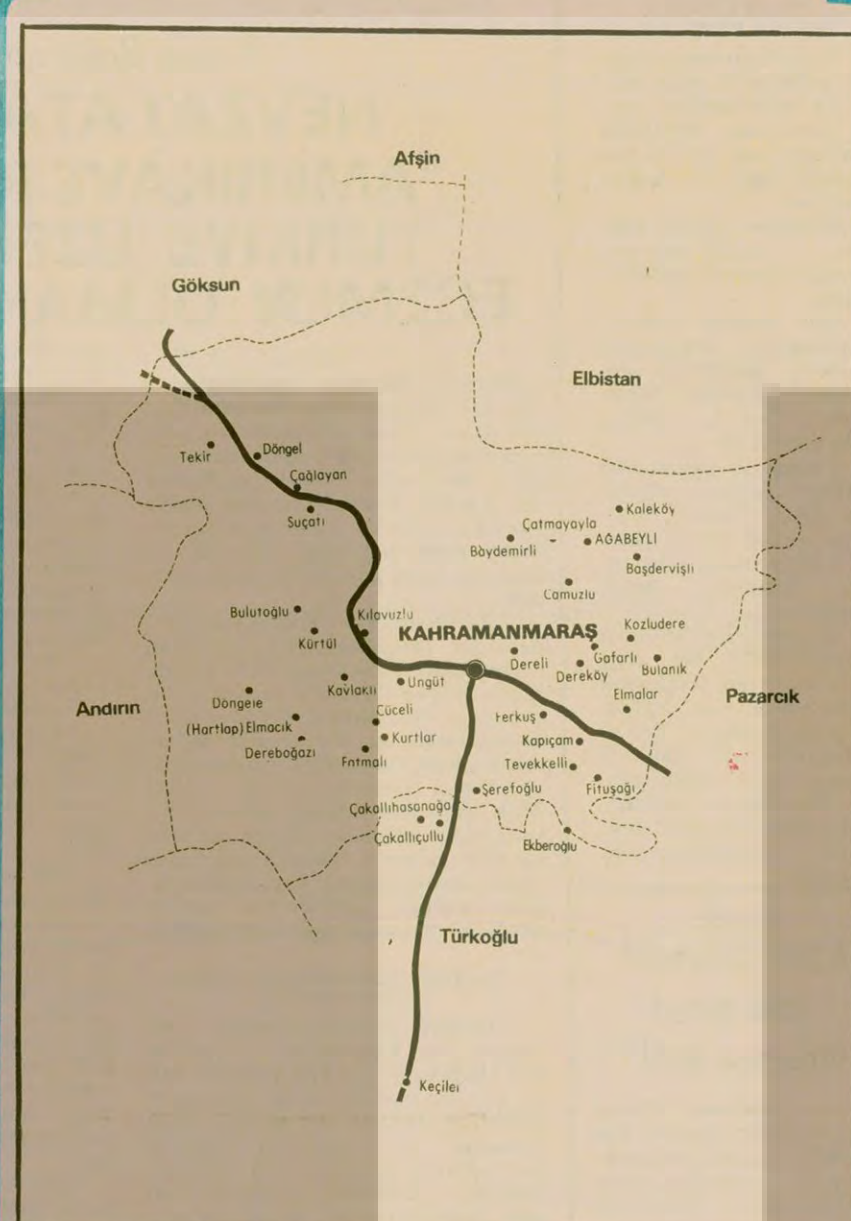
"Olaylardan tahminen 15 gün önce, Hasan Balcı'nın fabrikası Edem Yağ Sanayii'nde bir toplantı yapıldı. Bu toplantıya Hasan Balcı, Faruk Arıkan, Muammer Pakdil, Cahit Pakdil, Hacı Osman Arıkan, Abdurrahman Pişkin, Sıddık Akdişli, Zekeriya Tanrıverdi, Yusuf Kirişçi, Kasım Yağlıca, Ali Yağlıca, Mustafa Görgel, Tank Sarıkatipoğlu, Mehmet Vakkasoğlu, Belediye Başkanı Ahmet Uncu, MİSK Başkanı Cemil Tozko-paran, Faruk Kadıoğlu ve adını bilemediğim birçok kimse katıldı. Toplantıyı gizli yaptılar. İlk konuşmayı toplantıyı yöneten Hasan Balcı yaptı. Hasan Balcı, 'bugüne kadar bizleri koruyabilmeleri için ülküdaşlarımız her ay 250 bin lira para veriyorum. Bu paranın çoğu Ankara'da yatanlara gönderiliyor. Sizler ise bugüne kadar bir kuruş yardım yapmadınız. Hükümete haddini bildirmek ve Alevi komünistleri yola getirmek istiyorsak mutlaka birleşip bütün gücümüzü ortaya koymalıyız' dedi. Toplantıya katılanlar, elbirliği yapmaya çağırıldı. 'Maraş'ı komünistlerden, Pol-Dercilerden, Töb-Dercilerden temizleyelim' dedi.

Pişkin'in cevabı
"Pişkin, 'komünistler işçilerimizi DİSK'e geçiriyorlar. Bunun önlenmesini istiyorum. Ben bu işte varım. Bu iş için milyonlarca lira para harcadım' diyerek karşılık verdi. Diğerlerinin ne dediklerini duymadım. Duyduğuma göre, toplantıda karar alınmamış. Ancak, Hasan Balcı'nın söylediklerini hepsi tasvip etmişler ve buna uygun hareket edeceklerini söylediler. Hasan Balcı'ya 'bu işi ancak sen becerirsin' demişler."

İsmi saklı tuttuğumuz görevlinin anlattıkları bunlar, şimdi de bu kişilerden bazıları tarafından. Hasan Balcı MHP yöneticisi ve fabrikatördür. Abdurrahman Pişkin, Pişkinler İplik Fabrikası sahibidir. Faruk Arıkan, Edem Fabrikasının ortaklarından. Faruk Kadıoğlu, AP İl Başkanı ve Maraş'ın en büyük toprak ağası ailesindedir. Muammer Pakdil, Türkeş'in çiftliğini ziyaret ettiği toprak ağasıdır. Diğerlerinin hepsi ise, fabrikatör, tüccar ve toprak sahipleridir ve siyasi eğilimleri AP ve MHP yönindedir. Bu kadar eşrafı, aralarında Belediye Başkanı da olmak üzere birleşiren temel neydi? Burada, Pişkinler İplik Fabrikasındaki gelişmeler ve Belediye işçilerinin durumu önem kazanmaktadır.

MİSK çöküyor

Abdurrahman Pişkin, Iskenderun'da oturduğu ve işyerleri orada olduğu halde, işçilerinin ve hammadde ucuz olması nedeniyle K. Maraş'ta fabrika açmayı yeğlemiştir. Pişkinler İplik Fabrikası Türkiye'nin en modern kuruluşlarından biriydi. İşçi alımında köylerden MHP eğilimli özel olarak toplanıyordu. Bu fabrikada MİSK örgütlüydü, işçilerin uyanması sonucu büyük çoğunluk Tekstil'e geçti. Şakası yoktu, 400 Sünni ve eski MHP'li işçi, patrona ve patron sendikasına başkaldırıyordu. DİSK'e bağlı Genel İş'e üye Belediye işçileri de grev hazırlıkları içindeydiler. Yasal işlemler tamamlanmıştı. Saitanar yıkılmak üzereydi. Diğer tekstil ve çirçir fabrikası işçileri de DİSK'e geçmenin hazırlıklarını yapıyorlardı.

MHP'NİN ADAM TOPLADIĞI KÖYLER: Bu köyler, yoksul dağ köyleridir ve dini bağnazlık çok kuvvetlidir. MHP, Belediye Başkanı Ahmet Uncu'nun otoritesi ve Belediye araçları vasıtasıyla bu yoksul insanları şehir merkezine toplayarak, katliam için bir kalabalık yığını olarak kullandı. Bu köyler dört hat üzerinde bulunmaktadır. Birincisi, Türközü-Adana hattıdır. Burada MHP, Çakallıhancağa ve Çakallıçullu'dan gelenlerle yolu kesmişti. Sağlık Bakanı Mete Tun buradaki saldırya uğradı. İkinci hat, Narlı-G. Antep yoludur. Burada da merkez olarak alınan köyler Tevekkeli, Ferus ve Fitusağır'dır. Üçüncü hat, Göksun-Kayseri hattıdır ki, burada Kilavuzlu, Tekir ve Döngel esas yığınak noktalarıdır. Dördüncü yöre ise, Ağabeyli bucağı etrafındaki Bertiz köyleri denilen bölgedir.

Boyle bir durum, hem de en katı toprak beyliğinden sanayiciliğe yeni yeni geçen K. Maraş eşrafına çok zor geliyordu. İşçilerin en doğal haklarını kullanmalarına tahammül edemeyen eşraf, endişe içindeydi. Bunun için silahlı fedailer tutuyorlardı. İşgücü konusunda böyle meseleler ortaya çıkarırken, hammadde olan pamuğun üretimi de bir mezhep sorununu getiriyordu. Çünkü, pamuğun çoğunluğunu Aleviler ürettiyordu. Büyük toprak sahiplerinin toprakları da, Pazarlık Ovasında topraksız Alevi köylülerinin ortasında idi. Şehir içinde bile demokrasi böylesine gelişirken, eşraf, köylerin durumundan iyice korkuyordu. Bütün bunların üstüne, devlet daire, en artık MC döneminde olduğu gibi değildi. Burularda istedikleri işi çeviremiyorlardı.

SALDIRIYA UĞRAYAN İLK YÖRE YENİ MAHALLE: Cuma günü MHP'liler köylerden adam toplarken, bir grup da şehir merkezinde tahribat yaptı ve ilk olarak Yenimahalle'ye saldırdı. Evine ve işyerine giren çıkaran dövüldü ve bazıları kurşunlandılar. Pazarlık'a bağlı Topaluşağır köyünde Hasan Kalkan linç edilmek istendi. Yaralı ve çok geçirmiş durumda olan Kalkan Tevekkeli köyündenim diyerek canını kurtardı.

istedikleri gibi adam sürdüremiyorlardı.

MHP, eşrafın bu ruh halinden yararlandı. Eşraf, işçilere, köylülere ve görevini yapan devlet memurlarına karşı, kabadayılara, serserilere ve bunların ağababası MHP örgütüne bağlandı. Özellikle, kendisi de eşrafın bir parçası olmak hesabıyla Hasan Balcı, bu işte büyük rol oynadı. Az veren maldan, çok veren candan yontmayla, bu eşrafın kiminden adam, kiminden silah, kiminden para, kiminden de hiç olmazsa devlet daireslerinden torpil sağladı. Onların, nüfuzlarından ve ekonomik gücünden yararlandı.

Balcı ve Uncu

Belediye Başkanı Ahmet Uncu'nun vekili, MHP listesinden Meclise seçilen Erkan Ünal'dır. Hasan Balcı, gerek iş ilişkileri ve gerekse Erkan Ünal vasıtasıyla Belediye Başkanı Uncu'yu avuçlarının içine aldı. Köylerde ve şehirdeki mahallelerde muhtarlar kanalıyla yapılan propaganda ve adam toplanmasında Ahmet Uncu'nun payı büyüktür.

K. Maraş merkez ilçeye bağlı Kavlaklı köyüleri şöyle diyor: "Belediye Başkanı bize haber verdi. 'Din elden gidiyor hepimiz kesecek. Camileri yakacak. Ulucamıyı yakacak. Müslümanları öldürülecek. Avratoluğu açacak çivilecek. Gün duracak gün değil' Ağabey. Bir kısmı gitti. Bir kısmı da 'bize ne' dedi."

Cuma günü akşamı, Uncu'nun adamları Hartlap (yeni adı Elmack) köyüne de gittiler. Gelenler, Uncu'nun adamı Mustafa Balık'la görüştiler. Mustafa Balık, caminin harap olduğundan "ey Müslümanlar, komünist Alevi kafirleri camileri yakmış, kadınları öldürmüşler. Din, elden gidiyor. Yürün Maraş'a. Dini seven, Müslümanlar gelsin. Silahı olanlar silahını, olmayanlar da balatasını neyni alsın gelsin" diye bağırıyor.

Katliandan önceki gece, traktörlerle, kamyonlarla, belediye arabalarıyla köyleri dolatıyorlar. Belediye kamyonları Bertiz'e, Büyük-

asır'a, Tekir'e, Keçiler'e Başdervişli'ye kadar gitti. Göksun hattından toplanıyorlar. Orada parasını Hasan Balcı ve Ahmet Uncu'nun ödediği lokantalarda yemek yediler. Yolu tuttular. Çataloluk'ta bir kamyonu silah zoruyla dururdular. Şoförünü kireç kuyusuna atacakları sırada askerler yetişti. Yusuf Gül adlı saldırgan yakalandı. Diğer saldırganlar, Ali İspir, Mustafa Taş, Halil İbrahim Köse, Halil Kaçık, İsmail Kale, Mustafa Kale, Suçatı köyü muhtarı Mehmet Yıldırım kaçtılar. Saldırganlar, Belediye Başkanının emriyle Mehmet Yenilmez ve Ramazan Yıldırım adlı şoförler dampedir Ford kamyonu, Arif Yenilmez de kamyonuyla K. Maraş'a getirtiler. Bunlar daha Cumartesi sabahı K. Maraş'a girer girmez, I. benzin istasyonunda Mithat Kurtul adlı yurttanış CHP'li olduğu için vurular. İstasyonda bulunan Yusuf adlı şahsın da katıldığı bu olayı, yaralı Mithat Kurtul ifadesinde anlattı.

Uncu'nun danışmanları

Uncu'nun üç danışmanı vardı. Bunlardan Mehmet Bozbeyli eski Eğitim Enstitüsü Müdürü, Mehmet Bilal Enstitüsünün eski öğretmeni, Mehmet Tanrı da eski Endüstri Meslek Lisesi Müdürüydü. Bozbeyli, Balcı'nın fabrikasında müdür, Bilal, belediyede amir oldu. Bu üç şahıs, propaganda çalışmalarını sırasında Uncu'nun çevresini kuşattılar. Ve saldırganlar en önde silahlı olarak bulundular.

Cumartesi sabahı Hasan Balcı'nın evinin önünde toplanan katliamcı grupların içinde, bu üç şahıs da vardı.

İrade beyanı

22 Aralık Cuma günü, Pişkinler İplik Fabrikasındaki yetkili sendikayı belirlemek amacıyla İş Mahkemesinde duruşma vardı. MİSK Bölge Başkanı Cemil Tozko-paran 35 silahlı militanla Adliyeye geldi. Yukarıda öldürülen öğretmenlerin cenaze töreni için hazırlıklar sürerken, aşağıda Adliyede Cemil Tozko-

paran Tekstil Sendikası Sekreteri Ahmet Şahinkanat'a satıştı. MHP ve MİSK, sırf bu duruşma içinde çok sayıda fedaiyi bir araya topladılar. Şehir merkezinde gerginlik yaratmıştı. Tozko-paran, "Kara DİSK lehinde verilirse kan gövdeyi götürecekt" diyordu. Kararın verilmesi halin-

de linç edilmekten korkan DİSK'e bağlı Tekstil Sendikasının Avukatı CHP İlçe Başkanı Ali Şahin savcıya Tozko-paran'ı şikayet etti. Ve tedbir alınmasını istedi. Duruşma bu nedenle ayın 26'sına ertelendi. Bu karar, K. Maraş eşrafı için hayati önemdedi. Kararın verilmesini engellemişlerdi. MHP'nin yarattığı gerginlik içinde, aslında bir "irade beyanı" belirlenmiş oluyordu. Bu da, K. Maraş'ın sağ eğilimli eşrafının MHP doğrultusunda beyan ettiği iradeydi.

Şu olay ilginçtir: Belediye işçileri, katliamdan sonra ölenler için mezar kazıyorlardı. Yanlarına, Belediye eski Temizlik Amiri Mehmet Çiğir geldi. Bağırarak, "bu iş sizin başınıza patlayacaktı. Greve gitmediğiniz için, yakayı kurtardınız. Genel İş Sendikasını terkedin, Belediyenin kurduğunuz sendikaya gelin" dedi.

Bütün bu nedenlerle elini MHP'ye kapıran K. Maraş eşrafı, şehrin altüst olmuş ekonomik durumu karşısında şimdi ne düşünüyordur acaba? Eşraf, MHP'nin sözlerine aldanmasaydı, zorbalık yerine işçilerle anlaşma yolunu seçseydi, bugün, K. Maraş yine Güneyn canlı bir ekonomik hayata sahip olan illerinden biri olma özelliğini sürdürecekti. Oysa, artık o günler geride kaldı. Şimdi K. Maraş'ta durgunluk, kuşku ve güvensizlik var.

YARIN: Bir milletvekilinin anlattıkları